

IMS
modelování a simulace

Implementace diskř. simulátoru založeného na řízení UDÁLOSTMI (opak procesně orientovaného přístupu)

dokumentace

Jaroslav Sendler, xsendl00, <mailto:xsendl00@stud.fit.vutbr.cz>
Dušan Kovačič, xkovac21, <mailto:xkovac21@stud.fit.vutbr.cz>

Obsah

1.Úvod.....	3
2.Popis simulátoru.....	4
simulace	4
použití simulace:.....	4
fronta (queue).....	4
použití fronty:.....	4
zařízení (facility).....	4
použití zařízení:.....	4
sklad (storage).....	4
použití skladu:.....	4
statistiky (stats)	4
použití statistiky:.....	4
generátor pseudonáhodných čísel	4
Použití generátorů:.....	5
kalendář událostí.....	5
příklad užití třídy sCalendar:.....	5
3.Příloha.....	6
zadání demonstračního modelu.....	6
Petriho síť.....	7

1. Úvod

Knihovna pro diskrétní simulátor s kalendářem událostí založeného na řízení událostmi je implementována v jazyce C++. Obsahuje všechny potřebné třídy pro zpracování SHO, jako je fronta (queue), zařízení (facility), sklad (storage) a statistiky (stats). Funkčnost knihovny byla ověřena na příkladu modelu SHO s názvem Knihovna, viz příloha.

2. Popis simulátoru

Simulátor splňuje základní požadavky pro simulování v diskrétním čase.

simulace

použití simulace:

fronta (queue)

použití fronty:

zařízení (facility)

použití zařízení:

sklad (storage)

použití skladu:

statistiky (stats)

Knihovna umožňuje vytvářet statistiky ze simulací. Vytváří se pomocí třídy *sStats()*.

použití statistiky:

generátor pseudonáhodných čísel

Generátory použité v knihovně jsou implementovány třídou *sGen()*. Konkrétně to je generátor normálního (Gaussova) rozložení `normalGen(double mu, double lambda)`, jež je implementován pomocí Box-Muller transformace založené na generování bodu umístěného v jednotkové kružnici a na následné transformaci. Generátor exponenciálního rozložení `expGen(double lambda)`, `uniformGen(double a, double b)`, `randomGen()`,

`randomGen(int range), randomGen(int rangeMin, int rangeMax), poissonGen(double lambda)` (inspirace Simlib). Dále se využívá generátor `rand()` z knihovny `cmath`.

Použití generátorů:

```
sGen gen; // vytvoreni generatoru  
double normal = gen.normalGen(double mu, double lambda);  
double exp = gen.expGen(double lambda);
```

kalendář událostí

Kalendář je tvořen lineárním obousměrným zřetězeným cyklickým seznamem s hlavou, třída *sCalendar()*. Tato datová struktura byla vybrána pro následnou jednodušší práci s kalendářem. Metoda `dbInsertEvent(sEvent* event)` implementuje vkládání události do kalendáře, kde `event` je událost, jež se bude v daný čas provádět. Každá vkládaná událost se zařadí na správné místo podle času a při stejném čase se řadí podle priority. Z toho vyplývá že datová struktura *sCalendar* obsahuje jen seřazené prvky. F-ce `dbIsEmpty()` zjistí zda je kalendář prázdný, vrací `true` pokud neobsahuje žádnou událost jinak `false`. Pro zjištění události jež se má provádět a pro její výběr z kalendář použijeme metodu `dbGetNextEvent()`. Mazání určité události z kalendáře se provádí metodou `dbDelete(sEvent* event)`.

příklad užití třídy *sCalendar*:

```
sCalendr cal; // vytvoreni kalendare  
sEvent event; // vytvoreni udalosti  
cal.dbInsertEvent(new sEvent(event)); // vloženi udalosti  
cal.dbShow(); // zobrazení obsahu kalendare  
event = cal.dbGetNextEvent(); // získání první udalosti  
sEvent* event1 = event;  
cal.dbDelete(event1); // smazání udalosti
```

3. Příloha

zadání demonstračního modelu

Pro demonstraci funkčnosti knihovny (diskrétního simulátoru s kalednářem událostí) jsme zvolili SHO model Knihovna.

Zadání:

- knihovna obsahuje dva pulty u kterých lze vracet a půjčovat knížky
- studenti do knihovny přichází v intervalech daných exponenciálním rozložením se středem 15 min $\exp(15)$
- 40% studentů jde knížku jen vrátit, 60% studentů si jde knížku vypůjčit
- pokud je pult volný, student jež vrací knihu jej obsadí a vrací knížku $\exp(5)$, po tomto čase opouští systém a uvolňuje pult, pokud je ale obsazený tak 80% se jich postaví do řady a 20% z knihovny odchází
- studenti jež si šli půjčovat knihu $\exp(15)$ hledají nebo prohlíží knihy, následně jich 30% odejde aniž by si vybrali a 70% jde k pultu
- do systému $\exp(1\text{den})$ vstupuje dodavatel, ten má přednost před všemi, pokud přijde a pult je obsazen počká, ale neřadí se do řady ke studentům, po obsazení pultu $\exp(30)$ dodává knihy, následně opouští systém a uvolňuje pult

Petriho síť

